

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniae, 1615

6. De primo medio, quo acquiritur sancta sui ipsius dissidentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48767)

ERA
domit
cutio.
is de
lexera
te. Tä
blimo
liabo
m po
orem,
rinda
vnde
Am
iuna
e: bijs
erbia
s. Et
bomi
glo
oties
yste
nem
um,
ocu-
uod
e se-
unt
iui
ara

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS 103
nam, aliâq; spiritalia dona conseruare
& adaugere vsq; ad claram Dei visio-
nem, diligenter caueant hoc præcipi-
tium confidentiæ sui, vnde tam mul-
ti turpissimè corruerunt, omnemque
operam collocant in exercendis me-
dijs quibus ad veram & solidam diffi-
dētiam sui peruenitur. De quibus me-
dijs deinceps agemus, ac tandem quæ-
stionem illam dissoluemus. An posita
omni fiducia principaliter in Deo, pos-
simus, saltem secundariò, aliquam fi-
duciam ponere in bonis operibus, no-
stroq; studio & diligentia, atque alijs
medijs humanis?

C A P V T. VI.

*De Primo Medio, quo acquiritur sancta
sui diffidentia, quod est rectè intelli-
gere bona omnia esse à Deo*

PRIMUM medium est, probè intel-
ligere bona omnia, siue naturam
eorum & virtutem, siue actiones
& effectus spectes, esse à Deo. Quod vt
clarius cognoscatur, notandum est:
inter res & bona naturalia censerī, pri-
mò essentiã omnium creaturatum,
tum facultates vel potentias cuiq; na-
turalis

naturæ proprias, demum actiones naturales & necessarias ab ijs profectas, quorū duo priora solius Dei sūt, tertiu Dei est & creaturarum. Idcirco autem omnes re: tribuuntur Deo, quia de nihilo omnes creauit, sicut & de nihilo quotidie animas hominum creat, & initio mundi creauit materiam, ex qua conflata sunt corpora, quæ in dies generantur. Deinde, quia creaturas omnes semel de nihilo conditas, deinceps semper conseruat, non secus, vt docet Beatus Augustinus, & S. Thomas, ac ratio ipsa euincit, quàm si continenter non noua, sed continuata actione produceret. Et idcirco, si vel vno momento Deus suspenderet cōseruandi actionem, mox omnes in nihilum reciderent. Exemplum huius rei habemus in lumine aëris, quod à sole, simulatq; ori⁹ est, producit, & toto die cōseruatur: quod cōseruare aliud nō est, quàm cōtinenter lumē producere, sic vt quouis momēto faciat, quod fecit primo, cū nouū lumē produxit. Itaque homo tātas Deo debet gratias pro hoc cōseruationis dono, ac si in singula momēta de nouo à Deo cōderetur, quādoquidē

*Aug. l. de
gen. ad litt.
S. Thom. 1.
p. 99. q. 2.
q. 104.
a. 13.*

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS 105

dem quolibet puncto temporis tantū
à Deo beneficium accipit, quantum
primo, quo creatus est.

Sunt deinde in homine actiones
quædam liberæ, ad quas se porrigit &
facultas eius naturalis, sed intervenien-
te generali Dei concursu: Qui concur-
sus, cum creaturæ ex iustitia nõ debeat
tur, gratiæ nomine appellari posset. ta-
mē quia ad vniuersalem prouidentia
nõ hominis modò, sed omnium etiã
creaturarum pertinet, ac naturæ, ordi-
ni, & moderationi totius vniuersita-
tis, haud secus quã hominis integri-
tati brachium, quodammodo debe-
tur, inter naturalia potius dona nume-
ratur. Ad has actiones, pertinent om-
nia quæ ad vitam sustentãdam, & vir-
tutes morales exercendas adhiberi so-
lent, vt est familiæ gubernatio, educa-
tio liberorum, iustitiæ, & misericordiæ
opera non admodum difficilia. Quæ
licet viribus humanæ naturæ fiant,
Deo tamen attribui queunt & debēt,
non solum, quia ipse impertiuit nobis
naturam & vires illa faciendi, sed etiã
quia ad singulas actiones nostras con-
surgit, sic proorsus, vt quemadmodum

creatura.

*Sotus. l. 1.
de natura.
c. 2.
Vegal 4 c.
Tud. c. 7. et
q. 22. c. 14.
de iustif.*

*S. Th. 1. 2.
q. 107, a. 1.
c. 2.
Bonan. 1.
sent d 28.
a. 1. q. 8.*

S. Th. con. creatura suum esse, quod semel in pri-
gent l. 5. c. ma creatione accepit, retinere non po-
 4. *q. c. 70.* test, nisi conseruatione Dei quasi iugi-
 ter producat, sic nullæ actiones no-
 stræ diu subsistere possent, si deus aux-
 ilium concursus sui subtraheret.

HANC doctrinam confirmat,
 tum ratio ipsa, tum diuina scriptura.
 Ratio quidem; quia nullæ causæ infe-
 riores quicquam efficere possunt sine
 opera superiorum, vt liquet in con-
 uersione cælorum ab ortu in occa-
 sum, & motu locali elementorum:
 si enim primum mobile à motu cessa-
 ret, & hæc necessariò cessarèt. Cū ergò
 Deus sit inter efficientes causas om-
 nium princeps, nulla certè creatura
 quidquam agere potest, nisi eius nu-
 tu & impulsu: ac proinde nec homo
 quicquam cogitare, vel velle potest, ni-
 si Deus illud cogitare per intellectum,
 & velle per voluntatem eius operetur.
 Scriptura verò: quia Isaias propheta
 disertè confitetur, omnia opera nostra
 in nobis Deum operari. Et eadē de cau-
 sa omnes creaturæ actiones attribuit
 Deo: Si pluat enim, dicit Deū pluuisse.

Isa. 26.

Psal. 127.

Ps. 28.

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS 107

fitonet, Deum tonasse : si infantulus *Iob. 10.*
in utero matris formatus, Deum *4. Reg. 19.*
formasse. Similiter de actionibus à *[Isa. 37.]*
libero arbitrio pendentibus loquitur,
vt si quis ab aliquo percussus sit, di-
cit à Deo percussum, si afflicus & oc-
ciscus ab hostibus suis, dicit à Deo oc-
ciscum : nam de Rege Ser nache ib à
filijs suis trucidato sic alicubi loqui-
tur. *Deiciam eum gladio in terra sua.*
Vndeliquet omnes actiones nostras
bonas in auctorem Deum, vt primū
fontem & causam earum, referēdas.
malas verò & impias, etiamsi quo ad
culpam nisi in solūm hominem refer-
ri queant, tamen referri debere in De-
um, quatenus entitatem quādam ha-
bent, & vt sunt pænæ à Deo inflictæ.
Hæc doctrina vera & certa considera-
tione dignissima est, tum vt ex omni-
bus bonis diffidentiam nostri ipsorū
discamus, tum vt ea, quantumuis na-
turalia & à libera hominis voluntate
profecta Deo auctori transcriba-
mus, eique soli omnem eorum glo-
riam tribuamus: mala quoque pænæ
omnia congruenti patientia excipia-
mus quippe cū non nesciamus ea siue
per-

808 TRACTATUS DE VERA

per media naturalia siue voluntaria, siue cum culpa nostra, siue citra culpam euenerint, à misericordi Dei manu profecta.

CAPVT. VII.

De operibus gratia, & quatenus à Deo promanent.

PRÆTER actiones naturales liberae, quas viribus humanis exercere possumus, sunt alię in homine, quę vires naturę iōgè excedūt, vt gratia hominem iustificans, ac Deo gratum reddens, virtutes infusę, & dona spiritus sancti, quę gratiam consequuntur. Tum actualia & specialia Dei auxilia, inter gratias gratis datas numeranda, quorum subsidio Deus homini suppeditat vires ad exercēda opera pia & salutaria, ac vitę æternę meritoria. Atq; hæc Dei dona sunt, quia solus Deus illa vel per se, vel per sacramēta, & Christi Domini nostri merita in nobis operatur. quę quidem ita sunt opera Dei, vt non sint hominis, licet quędam eorum, homo sine antegressa libera dispositione & præparatione, quando rationis capax est, nō accipiat.

In